

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ВП НУБІП УКРАЇНИ «БОЯРСЬКА ЛІСОВА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ»

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОСИСТЕМНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
У ЛІСОВОМУ КОМПЛЕКСІ ТА САДОВО-ПАРКОВОМУ
ГОСПОДАРСТВІ»
(18-19 квітня 2019 року)**

КИЇВ – 2019

БОТАНІКА, ОХОРОНА БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНА СПРАВА

УДК:582.5/9

СИСТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ РІДКІСНИХ ВИДІВ РОСЛИН ДОЛИНИ р. ТРУБІЖ В МЕЖАХ ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РАЙОНУ НА КИЇВЩИНІ

Д.В. Донченко, аспірант (dmytro.don.94@gmail.com),
Б.Є. Якубенко, доктор біологічних наук (botaniki@bigmir.net)
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

У зв'язку з високим ступенем антропогенного впливу, проблема збереження вцілілих природних комплексів як осередків збереження природної фіторізноманітності на території України, особливо Лівобережного Придніпров'я, є актуальною.

У ході проведення експедиційних досліджень у 2016–2018 р. виявлено унікальний природний комплекс долини річки Трубіж, що знаходиться в межах Бобровицького і Козелецького районів Чернігівської області та Броварського й Переяслав-Хмельницького районів Київської області.

Опрацьовані літературні джерела свідчать, що дослідження на цій території проводилися фрагментарно такими вченими як Борисенко Є.Г., Сахацький О.І., Сидоренко О.О., тому територія потребує комплексних геоботанічних, екологічних досліджень.

Район досліджень охопив лише одну з ділянок долини річки – східну частину Переяслав-Хмельницького району поміж населених пунктів м. Переяслав-Хмельницький та с. Циблі. Дослідження проводилися як із вивчення флори борової тераси заплави, прибережно-водної та лучної флори долини річки.

За результатами проведених оригінальних досліджень та опрацювання літературних джерел, у тому числі флористичних монографій для існуючих та проєктованих природно-заповідних територій Київської області нами виявлено 15 видів рідкісних рослин, з яких один вид знаходиться під охороною до Бернської конвенції –

---

*Науковий керівник – доктор біологічних наук Якубенко Б.Є.

Jurinea cyanooides L. (Rchb.), три види знаходяться під охороною Червоної книги України – *Stipa borysthena* Klovov ex Prokudin, *Pulsatilla nigricans* Stoerck, *Polypodium vulgare* L., а частина видів, їх 11, занесені до регіонально-рідкісних видів регіону дослідження – *Dianthus pseudosquarrosus* (Nov) Klok., *Thymus tchernjaevii* Klok. Et Shost., *Equisetum sylvaticum* L., *Licopodium clavatum* L., *Orthilia secunda* L., *Thelypteris palustris* Schott, *Chimaphila umbellata* (L.) W. Barton, *Calluna vulgaris* (L.) Hull., *Pyrola media* Sw., *Utricularia vulgaris* L., *Wolffia arrhiza* (L.) Horkel ex Wimm [2,4.5].

У результаті проведеного систематичного аналізу флори вищих судинних рослин, на досліджуваній території виявлені види рослин належать до 13 родин. Найпредставленішими у видовому відношенні родинами є: *Ericaceae* (2 види), *Pyrolaceae* (2 види) [4].

Родини *Asteraceae*, *Poaceae*, *Ranunculaceae*, *Polypodiaceae*, *Caryophyllaceae*, *Lamiaceae*, *Equisetaceae*, *Lycopodiaceae*, *Thelypteridaceae*, *Lentibulariaceae*, *Araceae* не виявляють видового різноманіття на досліджувальній території і представлені одним видом, тобто моновидові.

Список джерел літератури

1. Байрак О. М., Стецюк Н. О. Атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини. Полтава : Верстка, 2005. 248 с.
2. Григора І. М., Соломаха В. А. Рослинність України (еколого-ценотичний, флористичний та географічний нарис) (навч. посібник для університетів). Київ: Фітосоціоцентр, 2005. 452 с.
3. Шевчик В. Л., Полішко О. Д. Синтаксономія рослинності долянки борової тераси (Ліпльавське лісництво Черкаської області) *Укр. фітоц. зб. Сер. А*. Київ: Фітосоціоцентр, 2000. № 1(16). С. 67-89.
4. Червона книга України. Рослинний світ; [під ред. Я. П. Дідуха]. Київ: Глобалконсалтинг, 2009. 900 с.
5. Якубенко Б. Є. Польовий практикум з ботаніки. 4-те видання, перероблене та доповнене. Київ: Фітосоціоцентр, 2014. 400 с.